

İnsanlarda hastalığa sebep olan patojenlere ilişkin bilgiler

Lejyonellalar nedir?

Lejyonellalar insanlarda genellikle zatürreye sebep olan bakterilerdir. Lejyonellalar tüm dünyada görülen çevresel patojenlerdir ve nemli ortamlarda ve yüzey sularında doğal bileşen olarak az sayıda mevcuttur. İnsanlar için özellikle önemli olan, içme suyu tesisleri, yeniden soğutma tesisleri ve arıtma tesisleri gibi teknik su sistemlerinde meydana gelmeleridir.

Lejyonellaların çoğalması için en uygun sıcaklıklar 25°C ve 45°C arasındaki sıcaklıklardır. 60°C'nin üzerinde ölümler ve 20°C'nin altında çoğalmaları neredeyse imkansızdır. Bu bakteriler binalardaki su boruları gibi yapay su sistemlerinde uygun sıcaklıklarda ideal büyüme koşulları bulur.

Lejyonella virüsleri nasıl bulaşır?

Patojenler ince atomize ve nebülize su (aerosoller) aracılığıyla aktarılırlar. Patojen içeren aerosoller havada yayılabilir ve teneffüs edilebilirler. Olası bulaşma kaynakları, duşlar, jakuziler, hava nemlendiricileri veya musluklar, bunun yanı sıra buharlaştırmalı soğutma sistemleri ve arıtma tesisleri gibi endüstriyel tesislerdir.

Patojen içeren suyu içme esnasında genellikle enfeksiyon riskiyoktur, çünkü lejyonellalar midedeki mide asidinde ölür. Nadir durumlarda yutma sırasında kontamine suyun yanlışlıkla ciğerlere kaçması ile bulaşma gerçekleşebilir.

Lejyonellalar insandan insana bulaşmaz.

Hastalarda ne gibi hastalık belirtileri görülür?

Lejyonellalar insanlarda iki farklı hastalık tablosuna yol açmaktadır:

Lejyoner hastalığı

Lejyoner hastalığı, zatürrenin ağır bir türüdür (lejyonella pnömonisi). Öksürük, titreme nöbetleri, baş ağrısı, ağır kırgınlık ve yüksek ateş ile kendini gösterir. Ayrıca karın ağrısı, ishal veya zihin bulanıklığı da görülebilir. Uygun antibiyotiklerle tedavi edilirse iyileşme ihtimali yüksektir. Tedavi edilmeyen veya yanlış tedavi edilen zatürre hayati tehlike barındırabilir.

Pontiac ateşi

Pontiac ateşi akciğer iltihabının olmadığı ateşli bir formda kendini gösterir. Genellikle hafif grip benzeri semptomlar, baş, göğüs ve eklem ağrıları, bunun yanı sıra kuru öksürük ortaya çıkar. Pontiac ateşi genellikle birkaç gün içinde kendiliğinden tamamen iyileşir.

Hastalığın kuluçka süresi ne kadardır ve bulaşıcılık ne kadar sürer?

Patojenle temas gerçekleşikten 2 ila 10 gün sonra, genellikle 5 ila 6 gün sonra lejyoner hastalığına ilişkin ilk şikayetler ortaya çıkar. Pontiac ateşinin bulaşmasından ortaya çıkması arasında yaklaşık 5 saat ila yaklaşık 3 gün arasında, genellikle 8 ila 24 saatlik bir süre bulunmaktadır.

Hastalık tablosundan bağımsız olarak hastalar bulaştırıcı değillerdir.

En fazla risk altında bulunan kişiler kimlerdir?

Sigara içen insanlar lejyoner hastalığına yakalanma konusunda özellikle risk altındadır. Aynı zamanda zayıf bağışıklık sistemine sahip kişiler de risk altındadır. Buna vücudun savunma sistemini baskılayıcı ilaçlar da dahildir. Diyabet veya kronik kalp ve akciğer hastalıkları gibi temel hastalıklar da bir hastalık veya hastalığın ağır seyretmesi riskini artırır. En sık yaşlı insanlar etkilenmekte, onları orta yaşlı yetişkinler takip etmektedir. Hastalık erkeklerde kadınlara oranla daha sık görülür.

Hastalık durumunda nelere dikkat etmeliyim?

- Bir enfeksiyon şüphesi olması halinde bir doktorla iletişime geçin. Lejyonellaların yol açtığı zatürre ortaya çıkması halinde patojeni erken teşhis etmek ve uygun antibiyotiklerle tedavi etmek önemlidir.
- Genelde insandan insana aktarım gerçekleşmediği için temel hijyene yönelik özel hijyen tedbirlerine ihtiyaç yoktur. Yakındaki bir kişide eş zamanlı hastalıklar da son derece nadirdir. Hastalığın ortaya çıkması, tam anlaşılmayan bireysel faktörlere bağlıdır.
- Sağlık müdürlüğü genellikle bir anket ve muhtemelen örnekleme yoluyla olası bir enfeksiyon kaynağının tespit edilip edilemeyeceğini öğrenmek için enfekte kişilerle iletişime geçecek ve böylece gelecekte başka hastalıkların ortaya çıkmasını önlemek için önlemler alınabilecektir.
- Pontiac ateşi vakalarında hastalık belirtilerini hafifleten bir tedavi genellikle yeterli olur.

LEJYONELLALAR

Kendimi nasıl koruyabilirim?

İçme suyu tesisatlarında özel teknik yasalar mevcuttur. Ticari amaçlara hizmet eden büyük tesislerden, örn. kiralık evlerden ve kamu binalarından düzenli aralıklarla su örnekleri alınarak incelenmektedir. Belli bir lejyonella konsantrasyonunun tespit edilmesi halinde bu duruma karşı önlem alınması gerekip gerekmediğini denetleyecek Sağlık Müdürlüğü'ne bildirilmelidir.

Lejyonella bakterilerinin kendi evinizde büyük miktarlarda çoğalmasını engellemek için aşağıda belirtilen **önlemler** yardımcı olabilir:

- ▶ Su boruları düzenli olarak kullanılmalı ve boru sisteminde ölü hatlardan kaçınılmalıdır.
- ▶ Merkezi sıcak su ısıtma tesisatı ve deposu bulunan evlerde içme suyu ısıtıcısının regülatör ısısı en az 60°C'ye ayarlanmış olmalıdır. Su sıcaklıkları boru hatlarının hiçbir bölümünde 55 °C'nin altına düşmemelidir.
- ▶ Soğuk su hatlarındaki içme suyu yetersiz izolasyon veya yaz sıcaklığı nedeniyle ısınırsa lejyonella bakterileri burada da çoğalır. Bu nedenle soğuk su hatları ısı izolasyonlu olmalı ve düzenli olarak kullanılmalıdır.
- ▶ Hava nemlendirici veya inhaler gibi suyu damlacıklar halinde püskürten cihazlar düzenli olarak iyice temizlenmeli ve kuru saklanmalıdır.

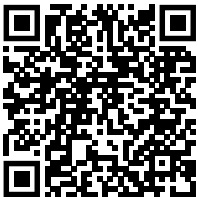
Lejyonella bakterilerine karşı bir aşı mevcut değildir. En önemli bireysel koruma tedbiri sigara içmemektir.

Nerelerden bilgi edinebilirim?

Daha geniş bilgi için yerel Sağlık Müdürlüğü hizmetinizdedir. Ortaya çıkan lejyoner hastalık vakaları sağlık müdürlüğüne bildirim yükümlülüğüne tabi olduğu için burada güncel durum ve hastalıklarla ilgili konulara ilişkin kapsamlı bilgiler bulunmaktadır.

Hastalık tablosuna ilişkin daha fazla teknik bilgi edinmek için Robert Koch Enstitüsü'nün sayfasını da (www.rki.de/legionellen) ziyaret edebilirsiniz.

Hijyen ile enfeksiyondan korunma konusuna ilişkin daha fazla bilgiye Sağlık Eğitimi Federal Merkezi'nin sayfasından (www.infektionsschutz.de) ulaşabilirsiniz.

STEMPEL

Yayıncı:

Bundeszentrale für gesundheitliche Aufklärung, Köln.
Tüm hakları saklıdır.

Bundesverband der Ärztinnen und Ärzte des Öffentlichen Gesundheitsdienstes e.V. iş birliği ve Robert Koch-Institut onayıyla hazırlanmıştır.

Bu kamu bilgilendirmesi www.infektionsschutz.de ana sayfasında ücretsiz indirilebilir.